

Skulle detta förslag vinna bifall, torde de ändringar i öfriga §§, som deraf blifva en följd, af Utskottet vidtagas.

Om remiss till Konstitutions-Utskottet anhålles.

Stockholm den 24 Januari 1869.

G. Bjerkander.

N:o 253.

Af Herr C. J. Svensén: Om grundröntornas, tiondens och frälseräntans aflösning.

I Sitt tal vid Riksdagens öppnande har Kongl. Maj:t sagt Sig vara "sinnad att afgifva förslag om *grundröntornas* förvandling i penningar efter en billig beräkningsgrund."

Ehuru det kan vara vanskligt att på förhand yttra sig härom, vill jag ändå icke uraktlåta att i rättan tid påminna om den ståndpunkt, hvarpå frågan om grundskatternas totala aflyftande från jordbruket befinner sig, och erinra om de skäl, som tala för denna numera allmänblifna mening.

Visserligen kan man säga, att denna totala aflösning icke vunnit enhälligt bifall inom Representationen, men dervid må besinnas att de röster, som höjt sig deremot, utgått, icke från skattejordens egare, utan från de privilegierades sida, der tyngden och olägenheterna af grundskatt, ränta och tionde förklarligtvis icke äro kända. Det må således vara förlätligt, om de förra fortfara i den öfvertygelsen, att ett totalt upphörande af dessa obilligheter är det enda mål som eftersträfväs, och att en förvandling i penningar endast kan anses såsom en förekommande åtgärd för att såmedelst ännu någon tid undanskjuta sjelfva hufvudfrågan.

1863 års Riksdags skrifvelse om grundskatterna afsåg väl endast att få en utredning härutinnan, men deraf framgår ock, att Rikets Ständer funnit nödvändig-

heten af en sådan förändring i grundskattväsendet, att dermed vunnnes icke blott en förbättring i uppördssättet, utan ock en förbättring för det skattdragande jordbruket, och det är just denna sednare som eftersträfväs. Den kan icke åstadkommas med mindre, än att en fullständig aflösning af räntor och tionde får ega rum, och det är en sådan slutföljd man väntar af frågans behandling.

Skälen härför äro förut framhållna och i sitt underdåniga utlåtande den 12 Oktober 1867 hafva Kammarkollegium och Statskontoret sagt, att "om aflösningen af grundskatterna pröfväs ändamålsenlig, anse kollegierna en fullständig aflösning af ränta och kronotionde, den sednare, så vidt den utgår efter markegång, vara att föredraga framför en partiel aflösning af räntan"; och Kongl. Maj:t hade jemväl i nådiga Brevet den 6 November 1860 förklarar, att, såvida någon likhet i fråga om grundbeskattningen skall vinnas, *en frigörelse från alla grundskatterna måste ega rum.*

Jag anhåller i detta afseende att få åberopa min motion i Andra Kammarren vid 1868 års riksdag, N:o 133, den jag nu, då frågan genom nådig Proposition kommer under Riksdagens behandling, hemställer må i sammanhang dermed tagas i öfvervägande, enär detta ej kunde ske sistlidne riksdag, derföre att någon sådan proposition icke till Riksdagen inkom; och påyrkar jag fortfarande:

att ränta och tionde af jordfastighet må upphöra, och att frigörelserna derifrån ske på de i åberopade motion uppställda grunder. Hvarjemte jag likaledes hemställer, att frälseränta må på samma sätt som anuan grundränta göras lösningsbar.

Om remiss till Stats-Utskottet anhålles.

Stockholm den 27 Januari 1869.

C. J. Svensén.